

Peterburi Teataja

Peterburi Eesti Kultuuriseltsi, Jaani koguduse ja Jaani Kiriku Fondi väljaanne

Peapiiskopi läkitus jõulupühadeks ja algavaks Issanda aastaks 2022

Maarja tõi ilmale oma esimese poja ning mähkis ta mähkmetesse ja asetis söime, sest nende jaoks polnud majas kohta. (Lk 2:7)

Jeesus sündis maailma, kus tema jaoks ei olnud kohta. Jumala Poeg polnud siinilmas teretunud! Et karjased Jeesuse sündi märkaksid, pidid inglid taevast alla laskuma ja sellest neile teatama. Taevase sõnumi võtsid vastu ka tuhandete kilomeetrite kaugusel tähist laotust jälginud hommikumaa targad. Nõnda teadsid Jumala Poja sünnist vaid Maarja ja Joosep, karjased väljal ja tähetargad võörsil. Keegi teine sel ööl ei teadnud Jeesusest midagi.

Maailma jaoks polnud Jeesust veel olemas. Imeline ja tähenduslik ajahetk –

Jumala inimeseks sündimine – jäi veel kauaks ilmakära varju. Tühine oli oluline ja oluline oli tühine. See on meie toimeka argimaailma kummaline reeglipära tänini. Inimkonna tähelepanu paelub endiselt enim see, mis ajalikult meelelahutuslik ja erutav, igavikuliselt aga mööduv ja tühine. Meie meeled suudab siduda halvavalt ka hirm ...

Viimasel ajal on koonandanud endale maailma pilgud salapäraselt hirmutav omikron, koroonaviiruse uus tüvi, millel kreeka tähestikust laenatud nimi. Julgustav on pühakirjale toetuvalt tõdeda, et üks tiluke omikron ehk kreeka alfabeedi väike „o“ pole midagi sama tähestiku väike oomega ehk suure või pika „o“ kõrval.

Ilmutusraamatus taevasel troonil valitsev Issand annab hirmu külvavale omikronile tema ajalikku võimu tühistava hinnangu, öeldes: *Mina olen A ja O [alfa ja oomega], algus ja ots. Mina annan jamusele ilma tasuta eluvealikast. Võitja pärrib selle kõik ning mina saan temale Jumalaks ja tema saab minule pojaks. (Ilm 21:6–7)* Jõuluööl maailma jaoks märkamatuks jäänud Jeesus, kellel polnud sündides kohta inimeste hulgas, on igavene võitja maiste ja ajalike murede, kannatuste, haiguste ja surma üle.

Üks mikroskoopiline omikron ei saa lahutada meid üksteisest ega sulgeda meie jaoks uksi teiste inimeste, kogukonna või terve ühiskonna ees. Keegi

ei tohi tunda end üleliigseks – üksiku hingena, kelle jaoks pole maailmas aset või kohta, nagu see juhtus Jeesusega jõuluööl. Petlemmas väeti lapsena inimeste hulka sündinud Jumala Poeg sidus oma ristisurma ja ülestõusmisega kõiki meid igaveseks endaga ja seeläbi omavahel. Keegi ei ole Jeesuse jaoks üleliigne, välja tõugatud või ukse taha jäetud – meie kõigi jaoks on olemas koht. Jeesus ütleb: *Ära kardada, sa pisike karjake, sest teie Isal on hea meel anda teile kuningriik! (Lk 12:32)*

Kinkigu Issand Kristus, igavene A ja O, algus ja ots, meie maale ja rahvale rahu ja rõõmu ning õnnistagu Issanda aastal 2022!

*Urmas Viilma
EELK peapiiskop*

**KAUNEID JÕULE JA
HEAD UUT AASTAT!**

Rahvusvärvide sünnilugu: 140. aastat tagasi

Eestlaste olukord hakkas 19. sajandi teisel poolel paranema, nende liikumisvabadus suurenes, mõisamajapidamised läksid teorendilt üle raharendile. Talurahvas sai õiguse moodustada omavalitsuskogud, millega kasvas võimalus

osaleda kohalikus majandus- ja kultuurielus. Loodi arvukalt laulukoore ja orkestreid ning kultuuriseltsi. Peale 1869. aasta esimest laulupidu otsustasid eesti rahvusest üliõpilased oma juurte hoidmiseks koonduda ja saksa soost

üliõpilaste eeskujul luua oma seltsi. 1870. aasta algul hakati korraldama Tartus Kalevipoja õhtuid, kus Jakob Hurda juhtimisel loeti eesti rahvuseepost. Inimestest, kes osalesid nendel õhtutel, kujunes peagi välja mõttekaaslaste ühendus. Avakoosolek toimus 17. septembril 1881, ühenduse nimeks sai Vironia ning värvideks valiti sinine, must ja valge. Arvatakse, et värvide valimisel võis oma osa mängida ja eeskujuga Jaan Bergmanni luuletus „Eesti lipp“.

Nii esitasidki Vironia liikmed korporatsioonide esinduskogule Chargierten Conventile taotluse, kus soovisid oma ühendusele / korporatsioonile värvide ja vapi kin-

nitust. Vastus tuli eitav ja protesti märgiks sõitis Vironia liige Aleksander Mõtus sinimustvalge värvitekkel peas läbi Tartu kesklinna. Sellega rikuti korporatsioonide seadust, kuna kinnitamata organisatsiooni värvides ei tohtinud avalikus kohas välja tulla. Aleksander Mõtus saadeti üliõpilaskohtu otsusel aastaks Tartust välja. 1883. aasta algul kinnitas rektor Eduard Georg von Wahl Eesti Üliõpilaste Seltsi kui teadusliku seltsi, mis võttis üle Vironia vapi ja sinimustvalge värvikombinatsiooni. 1884. aasta suvel pühitseti Otepääl Eesti Üliõpilaste Seltsi sinimustvalge lipp.

Jüri Trei

Piiskop Tiit Salumäe – 70

Tiit Salumäe on inimene, kelle kohta võib julgelt öelda: „Mees nagu orkester“.

Tema tegevus on olnud laiahaardeline ja muljetavaldav. Tuleb tunnustada, et inimesena ja vaimulikuna on ta jõudnud palju kasulikke korda saata. Salumäe aastatepikkune tegevus õpetajana, kirikukogu liikmena, Eesti Piibliseltsi esimehena, ajalehe „Eesti Kirik“ nõukogu ja kolleegiumi liikmena jpm tegevusaladel on imetlust ja austust väärt.

Mainida tuleks veel tema aktiivset osalemist paljude rahvusvaheliste, meie oma riigi- ja kirikukomisjonide töös. Eriti tahaks esile tuua piiskopi oskust kontaktide loomisel ja sidemete arendamisel nii kodu kui välisriikide erinevate institutsioonidega. Tiit Salumäe teeb laiahaardelist aktiivset tööd Eesti diasporaa ja väliskoguduste tegevuse toetamisel ning koordineerimisel (Rahvuskaaslaste programm 2004–2020, ESTO-d jne).

Tiit Salumäed võib julgelt nimetada üheks aktiivsemaks luterlike vaimulike ja koguduste töö ning traditsioonide hoidjaks ja jätkajaks Venemaal. Selles reas, kus aastaid olid tegutsenud meie suurkujud Laaland, Hurt, Eisen jpt luterlikud vaimulikud ning kus nõukogude võimu aastatel paljud kogudused ja kirikud koos vaimulikega olid sunnitud oma tegevuse lõpetama, tulid uued vaimulikud, kes asusid hävitatud taastama. Salumäe tegevus Puškini koguduse asutamisel 1977. aastal ja hilisema teenimise korraldamine koos Paul Saare, Elmar Kulli, Harri Mõtsnikuga on osa meie kultuuri- ja kirikuloost. 1993. detsembris toimus taas esimene eestikeelne jumalateenistus

ja 1995. aastal registreeriti luterlik Jaanikogudus Peterburis. 1999. aastal alustati kiriku taastamistöödega ja seda juba meeskonnatöös, kus osalejaid ja kaasamõtlejaid oli nii kodumaalt kui välisriikidest. Nime tagem siin algatustoimkonda: peapiiskop Jaan Kiivit, Jaani Kiriku Fondi esindajatest – õpetaja Peeter Kaldur, Rein Aidma, Jaani koguduse ja Eesti kultuuriseltsi liikmed, ajalehe „Peterburi Teataja“ toimetuse ning paljud ametkonnad nii Eestis kui Venemaal. Kõik see on nüüdseks saanud osaks meie ajaloost, kus oma suure panuse on andnud piiskop Tiit Salumäe.

Õnnitleme ja soovime juubilarile jõudu!

*Peterburi Teataja toimetuse,
Jaanikoguduse ja
Peterburi Eesti Kultuuriseltsi*

EELK piiskop Tiit Salumäest ilmus raamat

Raamat „Minevik on olevik. Tiit Salumäe 70“ sisaldab piiskop Salumäe kaasteeliste ja pereliikmete meenutusi ja mälestusi kooskäidud teest. Samuti Salumäe jutlusi, kõnesid ja palju muud huvitavat.

Raamatu koostaja ja toimetaja on Sirje Semm ja väljaandja SA Ajaleht Eesti Kirik.

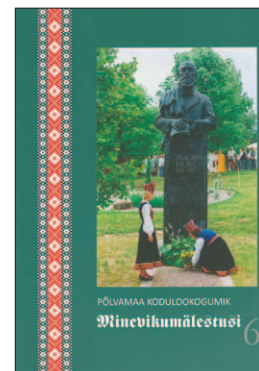
Jakob Hurda Seltsil valmis Põlvamaa kodulookogumik „Minevikumälestusi“ 6

Tänavu suvel andis Jakob Hurda Selts (Jakob Hurda nimelisel Põlva Rahvahariduse Selts) Põlva Intsikurmus lõõtspillipeol Harmoonika üle 30. rahvuskultuuri auhinna. Raamat tutvustabki Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinna laureaate.

Alates 1992. aastast antakse välja Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinda, et jäädvustada meie ärkamisaja sümboli, rahvaluule- ja keeleteadlase Jakob Hurda (1839–1907) mälestust ning ergutada rahvuskultuurialast tegevust vabariigis ja Põlva maakonnas. Žürii otsusega antakse igal aastal välja kaks Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinda: vabariiklik ja Põlvamaal oma tegevusega silmapaistnud isikule. Rahvuskultuuri auhinnad määratakse eriliste teenete või kestva viljaka tegevuse eest Eesti rahvuskultuuri viljelemisel, arendamisel ja jäädvustamisel. Laureaadid kuulutatakse välja Jakob Hurda sünniaastapäevaks, 22. juuliks ning auhinnad antakse üle Himmastes Jakob Hurda sünnikohas või teistes Jakob Hurda elu ja tegevusega seotud paikades.

Kogumikus kirjutab Külli Ots ka Jakob Hurda nimelise Põlva Rahvahariduse Seltsi 25. tegevusaastast ja 95-aastaseks saanud Põlva Kesksaamatukogu esimestest kümnenditest. Annely Eesmaa tutvustab Põlvat kui lõõtsapealinna. Ajakirjanik Heimar Lenk kirjutab Põlvamaa Hoiu-laenuühistu tublist tegevusest. Ka Jakob Hurda rahvuskultuuri auhinna laureaadid Rein Vill, Milvi Hirvlaane, Tiia Allas ja Liina Kähr saavad tutvustada oma lugu. Kogumiku koostaja-toimetaja on Niina Siirmann. Küljendas Kuhjakurv OÜ ja trükkis Võru Trükkikoda.

*Niina Siirmann
Jakob Hurda Selts*

Век дипломатических отношений

16 ноября в Библиотеке национальных литератур (Библиотека им. А. С. Грибоедова) состоялась презентация книги «Россия – Эстония:

история взаимоотношений и современность. К 100-летию со времени установления дипломатических отношений» (Санкт-Петербург, 2021). Её автор Сергей Тамби рассказал о своей монографии, выделив различные аспекты советско-эстонского и российско-эстонского сотрудничества в области культуры, искусства и в других сферах.

Гостей порадовали эстонские народные танцы в исполнении фольклорной группы «Neevo», а также грузинские песни в исполнении Кетеван Киркитадзе. Она посвятила своё выступление эстонцам-переселенцам, проживавшим в Тифлисе, а также российскому дипломату А. С. Грибоедову, похороненному на склоне горы Мтацминда.

Приятным и неожиданным сюрпризом для Сергея Тамби стал преподнесённый ему подарок от потомка эстонца-переселенца, садовника

Якова Ивановича Потсепя (1870–1943) – Татьяны Анатольевны Ивановой. Речь о переданной ему в дар Библии её бабушки по материнской

линии, изданной на эстонском языке в городе Дерпте (ныне Тарту) Лифляндской губернии Российской империи ... в 1854 году!

Балтийский перекресток. Эстония

Российский этнографический музей на экспозиции «Балтика – перекресток культур» собрал воедино артефакты, свидетельствующие о единстве и разнообразии народов, живущих в ареале Балтийско-

го моря. На выставке представлено более 600 предметов и фотоиллюстраций, рассказывающих о традиционных занятиях, ремеслах, костюмах и современных тенденциях развития народного творчества.

В рамках культурной программы, приуроченной к этой выставке, наследие оживает в выступлениях современных коллективов балтийских диаспор Петербурга. Первый праздник – «Балтийский перекресток. Эстония» – состоялся в музее 12 декабря.

Зрители увидели выступление фольклорного ансамбля «Neevo» Санкт-Петербургского общества эстонской культуры, который подготовил специальную «морскую» программу. Научный сотрудник РЭМ Ольга Калинина на примере костюмов танцовщиц познакомила публику со спецификой костюмов островов Сааремаа и Хийумаа.

Научный сотрудник отдела этнографии народов Северо-Запада России и Прибалтики Марина Засецкая совместно с мастером мукхуской вышивки Еленой Падьюс и мастером традиционной куклы Татьяной Сигачёвой представили лекции «История цветочного орнамента в Эстонии» и «Игры и игрушки народов Прибалтики».

Кроме того, для гостей музея были организована кураторская экскурсия и экскурсии для детей.

На выставке вместе с родителями побывали и дети воскресной школы, изучающие эстонский язык.

Благодарим всех, кто помог состояться выставке и празднику!

Виртуальная экскурсия по экспозиции Ольги Фишман, заведующей отдела этнографии народов Северо-Запада России и Прибалтики РЭМ см. <https://vk.com/ethnomuseum>

Экспозиция «Балтика – перекресток культур» открыта в Российском этнографическом музее до 13 марта 2022 г. См. подробнее: www.ethnomuseum.ru

«Мера человечности» Юхана Кууса

В парадном корпусе Музейно-выставочного центра РОСФОТО развернута ретроспективная выставка Юхана Кууса – южноамериканского фотографа-документалиста эстонского происхождения, добившегося международного признания. Организаторами выступили РОСФОТО и Центр документальной фотографии имени Юхана Кууса в Таллинне.

Экспозиция демонстрирует обзор всего творческого наследия автора. Однако особое внимание кураторы проекта уделили периоду с 1986 по 1999 год, когда Куус работал корреспондентом легендарного французского фотоагентства Sipa Press в Южной Африке. В этот период были созданы лучшие снимки мастера, посвященные режиму апартеида, движению сопротивления, освобождению Нельсона Манделы и его пути к президентству ЮАР. Юхан Куус начал карьеру фотожурналиста в 17 лет и за 45 лет своей работы стал одним из самых влиятельных и радикальных фотографов в Южной Африке.

Его снимки, сделанные с полной отдачей и остротой восприятия, с бескомпромиссно близкого расстояния к предмету съемки, заняли свое место на страницах ведущих мировых газет и журналов, на выставках и фотофестивалях. Куус был удостоен нескольких десятков премий. В частности, стал первым и единственным фотографом эстонского происхождения, удостоенным самой престижной для фотожурналиста награды Word Press Photo, которую он получал дважды: в 1978 и 1992 годах.

Однако его лучшие работы не ограничиваются исключительно новостной фотографией. В первую очередь он считал себя антропологом-документалистом, чьи фотоснимки рассказывают глубоко человеческие истории о южноафриканском народе, о людях, независимых от цвета кожи.

Куратор выставки Тоомас Ярвет 21 декабря провел экскурсии для петербургских эстонцев и для широкой публики. Экспозиция открыта до 30 января 2022 г. См. подробнее: www.rosphoto.org

ЭСТОНСКАЯ ЦЕРКОВЬ
СВЯТОГО ИОАННА

PETERBURI
EESTI JAANI KIRIK

ЯНВАРЬ 2022

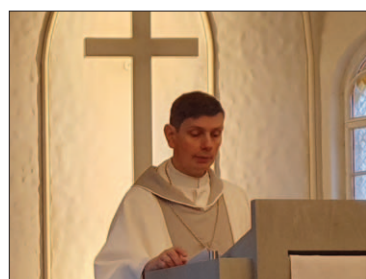
2 января, 13.00	«Щелкунчик и мышиный король». Мультимедийное песочное шоу и орган
2 января, 13.00	«Щелкунчик и мышиный король». Мультимедийное песочное шоу и орган
3 января, 19.00	VIII VOLKOV ManiFEST. Фольклор и Рождество
4 января, 19.00	VIII VOLKOV ManiFEST. День FREE и джаза
5 января, 19.00	VitaDuo
6 января, 19.00	VIII VOLKOV ManiFEST. День перформанса и романса
7 января, 19.00	ИТАЛИЯ и ДЖАЗ

8 января, 17.00	Времена года. Рождественский концерт
9 января, 17.00	Вивальди. Времена года. Рождественский концерт
10 января, 19.00	Этно магия
13 января, 19.00	Императорские ассамблеи. Оркестр «Градъ Петра»
14 января, 19.00	Мое французское кино

Адрес: Санкт-Петербург, ул. Декабристов, д. 54 А.
Возможны изменения.
Справки по телефону 710-8446.
www.jaanikirik.ru

Рождество в Яани кирик

В церкви Св. Иоанна встретили светлый праздник Рождества Христова. 24 декабря состоялось музыкальное служение Сочельника и концерт «Святая ночь». Утром 25 декабря прошло главное Рождественское богослужение с музыкальным сопровождением хора «Кажа», а также органный час, концерты «Музыка при свечах» и «Святая ночь». На следующий день был организован приходской праздник, где выступили дети и ансамбль «Laudate Dominum» под руководством органиста Сергея Варшавского со специальной рождественской программой. Молодежная группа языковых курсов и ученики воскресной школы показали новогоднюю сценку на эстонском языке. Гости праздника смогли полюбоваться вертепом, которая своими руками создала к празднику Анастасия Черняева.

**ÕNNITLEME
JUUBILARE**

28.01. Marina Zasetškaja	01.03. Viktoria Stefanovič
04.02. Ljudmila Tverje	10.03. Svetlana Rukovišnikova
26.02. Marianna Issaeva	

Kiriflifud teated

Peterburi Jaani koguduse jumalateenistused toimuvad **igal pühapäeval** Peterburi Jaani kirikus (ul. Dekabristov, 54a) **algusega kell 13.30.**

Jumalateenistused peab pastor **Feodor Tulõnin** (vene keeles).
Orelimängijad – **Sergei Varšavski** ja **Anton Tšernjaev**.

24.12. kell 19.00–21.00 Pidulik Jõululaupäeva jumalateenistus muusikaga

25.12. kell 11.00–13.30 Jõulu I püha hommikuteenistus

26.12. kell 13.00–14.30 Koguduse Jõulupidu-kontsert
kell 14.30–16.00 Jõululaud

Toimetus: Jüri Trei, Veronika Mahtina
Vastutav väljaandja: Peterburi Jaani Kiriku Fond
Täname abi ja toetuse eest Rahvusaaslaste programmi Integratsiooni Sihtasutust